MACHSHEVES YECHEZKEL
TORAH OF RAV HARTMAN

מחשבת קצרה על הדף
הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

קידושין עב-ב

עניין: ממזירי ונתיני טהורים לעתיד לבוא

רשב"א

[עב, ב] ממזרי ונתיני טהורים הם לעתיד לבא דברי ר' יוסי. וא"ת[8] וכי מצות לא יבא ממזר תבטל לעתיד לבא. וי"ל דהוראת שעה תהא לאותן שהיו בדורות קודם ביאת אליהו שאליהו בא ומטהרן, אבל אותם שיהיו בימי המשיח אף הם יהיו פסולין, דמצות לא יבא נוהגת היא לעולם ואפי' בימיו של משיח.

ניצוצי אור – רב ראובן מרגליות

ת"ר ממזרי ונתיני טהורים לעתיד לבוא דברי ר' יוסי כו'. כ"ה גם בויקרא רבא ס"פ ל"ב וקהלת רבא רפ"ד, ולכאורה מפליא איך יתכן לומר ככה והן זהו יסוד הדת כי התורה לא תשתנה. ואיך אפשר שממזר יטוהר, אמנם במחקרי על תפקידי בית דין הגדול הבאתי אמרם אפקוה רבנן לקדושין מינה, והוכחתי כי הכח הזה נמסר לגדולי הדורות ראה תשובת הרשב"א סי' אלף ר"י, הרא"ש כלל ל"ה סי' א, אבל בצדק מעיר מהר"מ אלשקר בתשובה סי' כ"ח כי אי אפשר למסור כח זה ביד כל בית דין פרטי, שעי"ז תהיה התורה כהרבה תורות, אולם כשיופיע רוח ממרום וייסד בית דין ראשי לכל ישראל אז תהיה לבית דין כללי זה גם הכח להפקעת קדושין למפרע (וראה חתם סופר אהע"ז סי' קח—קט, שו"ת הגרש"מ מברזן ח"א סי' ט) ואז יוכלו ממזרים להטהר ע"פ התורה, וזהו

לשם – ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף יב סימן ט, יב

אמנם הוא כי נודע הוא כי כל מעשה המלות וכל תיקוניהם הנה הם נוגעים ומהנים בכל העולמות כולם בכל עולם ועולם לפי ענינו ולפי ערכו וכן הוא בכל התיקונים כולם וכמ"ש האריז"ל בפרימית ויחלוקית דרוש ח' כי עיקרה דבריהם הוא טומאה התלויות ובכח בחי' קליפות בכל העולמות כולם תלוי מה שהוא קליפה בהעליון הוא ביותר בהתחתון ומה שהוא סיג ופסולת בהעליון הוא בר ונקי בהתחתון וכן העביית והחומריות בהעליון הוא זך וברוחני בהתחתון והרי כמלא כי בעליית הדברים מעולם לעולם יהיה נלרך ג"כ מעשה המלות וכל תיקוניהם כולם תלוי שהם לפי ערך עילויים ולפי הענין הצריך בכ"מ. והנה ענין מה שמלמד מחמרים שונים זה בדברי רז"ל הנראה כחולקים זה על זה בענין קיום התורה והמלות לעתיד לבוא כי בגדה ס"ת כ' תמרו מלות בטלות לעתה"ל וכן בכבת קי"ח ב' תלו ימי המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה וכן בעבו"ז ג' ד' היום לעשותם ולא למחר לעשותם ופי' רש"י הוא עד"ז בגמרא קידושין ע"ב ב'. ממזרי ונתיני טהורים לעתיד לבוא דברי ר' יוסי. ר' מאיר אומר אינם טהורים כו'. ובירושלמי פ"ח דמגילה הלכה ה'. ר' יוחנן אמר העתידים והכתובים עתידין ליבטל והנשתי סיפרי תורה חין עתידין ליבטל. מה נעשתה קול גדול ולא יסף. רשב"ל אמר לפי מגילה תסתר והלכות (שבתורה שבע"פ) הין עתידין ליבטל שנאמר הליכות עולם לו ע"ם וכן פסק הרמב"ם בספ"ב מהלכות מגילה שאין בטלין לעולם ע"ם וכן

אך הענין בזה הוא כי הנה תהלוכות הנהגה לאחר בימות המשיח הנה יהיה מתחילה הטבע וכסדי מעורב ביחד וע"ד שהיה בגאולת מלרים שהנס שנה לחצית התחלת הגאולה היה תיקף בנסים עכ"ז הנה היה עדיין כל מלך ישראל עלמן בטבע וחומרי כי עדיין לא פסקה זוהמתן עד מתן תורה. ע' זוה"ק ס"פ יתרו. והנס שהיה ההנהגה עמהם בנסים גדולים עכ"ז הם עלמן היו עדיין לפי הטבע לגמרי וכן יהיה בימים הראשונים דימות המשיח שהנס שיהיה הגאולה וההנהגה בנסים גדולים עכ"ז יהיה הטבע משמשה ג"כ ויתקיים עדיין החומרי והגשמי בהעולם. כולו וכן גם בישראל עלמן. וכל בימול הזוהמא וזיכוך הטבעיים יחמיל רק לאחר ג"כ ולאחר שהוא בהדרגה גדולה. וכמ"ש בשומר טוב סוף מזמור י"ח מגדיל ישועות מלכו כו' כתוב אחד אומר מגדול וכתוב אחד אומר מגדיל. ר' יוחן אומר לפי שאין הגאולה באה על אומה זו בבת אחת אלא קימעה קימעה. ומהו מגדיל לפי שהיא מתגדלת והולכת לפני ישראל כו' לפיכך משולה הגאולה כאחר שנאמר אז יבקע כאחר חיוך כו' ע"ש:

רק קיבול שכר לבד והרי נמלא כי בין אם נאמר שמלות בטילות לעתיד לבוא ובין אם נאמר שאינם בטילות שניהם הוא דבר אחד כי הטול והמעובד שבהם הם בטילות אך מליהותם וקיומם הם אינם בטילות ח"ו כי הם עלמם החיים הנלחי וכל טוב הלפון והם בכל עולם ועולם לפי מליהותו ומשלין ועניניו וכנ':

SPONSORED LZ"N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK